

Denna gång ska vi försöka oss på att koppla loss relationer mellan personer i databasen och även radera någon person. När denna tidning kommer ut finns det två versioner av Disgen som i

princip är identiska bortsett från att en (8.1d) är för Microsofts operativsystem upp till XP och en (8.1e) är anpassad till Microsoft Vista (se nästa artikel).

Flytta, koppla eller koppla loss personer i din databas (del 2 av 2)

AV EVA DAHLBERG OCH ANDERS LARSSON

En viktig skillnad finns i dessa två Disgenversioner gentemot den tidigare versionen Disgen 8.1b (8.1c släpptes aldrig) just vad gäller radering. Vid framtagningen av 8.1b infördes nämligen en spärr för att förhindra att Disgenanvändaren av misstag raderade personer med kopplingar (relationer) till andra personer. Detta medförde dock en del klagomål från användare som medvetet använde funktionen i sin databas.

Återinförd funktion

Till version 8.1d (och därmed även i 8.1e) genomfördes därför en förändring som tillåter att personer med relationer raderas utan att först kopplas loss. Detta rekommenderas dock främst för erfarna användare. Om

du är en van Disgenanvändare med omfattande databas kan du i 8.1d och 8.1e genom en inställning under menyn Inställningar, funktionen Anpassa Disgen, bocka för alternativet ”Tillåt radering utan losskoppling”.

Först koppla loss

Grundinställningen i Disgen 8.1d och 8.1e är alltså att du måste koppla loss en person från dennes relationer, innan du raderar den. Nu fortsätter vi berättelsen om Helga och David från föregående avsnitt.

För att göra tillvaron lite mer komplicerad så avlider Helga efter barnets födelse och något giftermål blir det aldrig. David blir ensam med sonen och tar hjälp av Helgas yngre syster Inga.

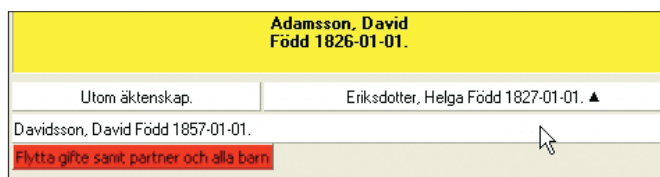

Bild 2

Denna Inga Eriksdotter finns inmatad sedan tidigare i databasen som gift med en David Adamsson och med ett barn tillsammans med honom. Det visar sig alltså att nu finns det i databasen två David Adamsson som i verkligheten är en och samma. En person ska ju inte finnas i dubbel upplaga så en av dessa måste alltså raderas och relationerna och eventuella textnotiser måste föras över till den som ska sparas.

Dela upp skärmen

Först måste skärmen delas upp för att flytta och koppla, som tidigare (se föregå-

ende artikel), och de båda David Adamsson placeras som centumperson, en i varje fönster (bild 1).

Vem ska sparas?

Nu gäller det att bestämma vem som ska raderas och vem som ska sparas. I detta fall är det ju lätt att se. I fönstret till vänster finns fler relationer än till höger. Det går att flytta hustru och barn i ett svep. Ställ markören på giftermålsnotisen i det högra fönstret. Med vänster musknapp nertryckt så kommer handen fram på skärmen och när handen kommer över i vänstra fönstret, precis under raden med barnet

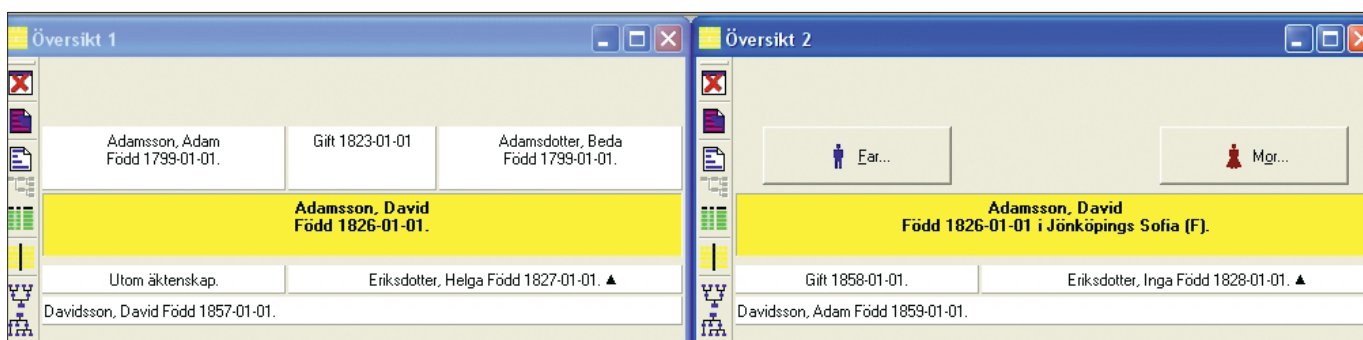

Bild 1

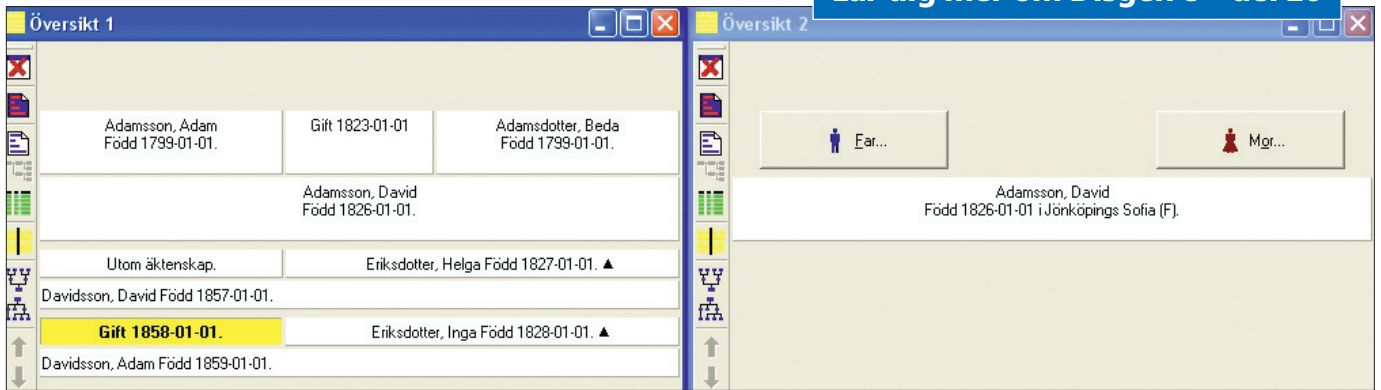

Bild 3

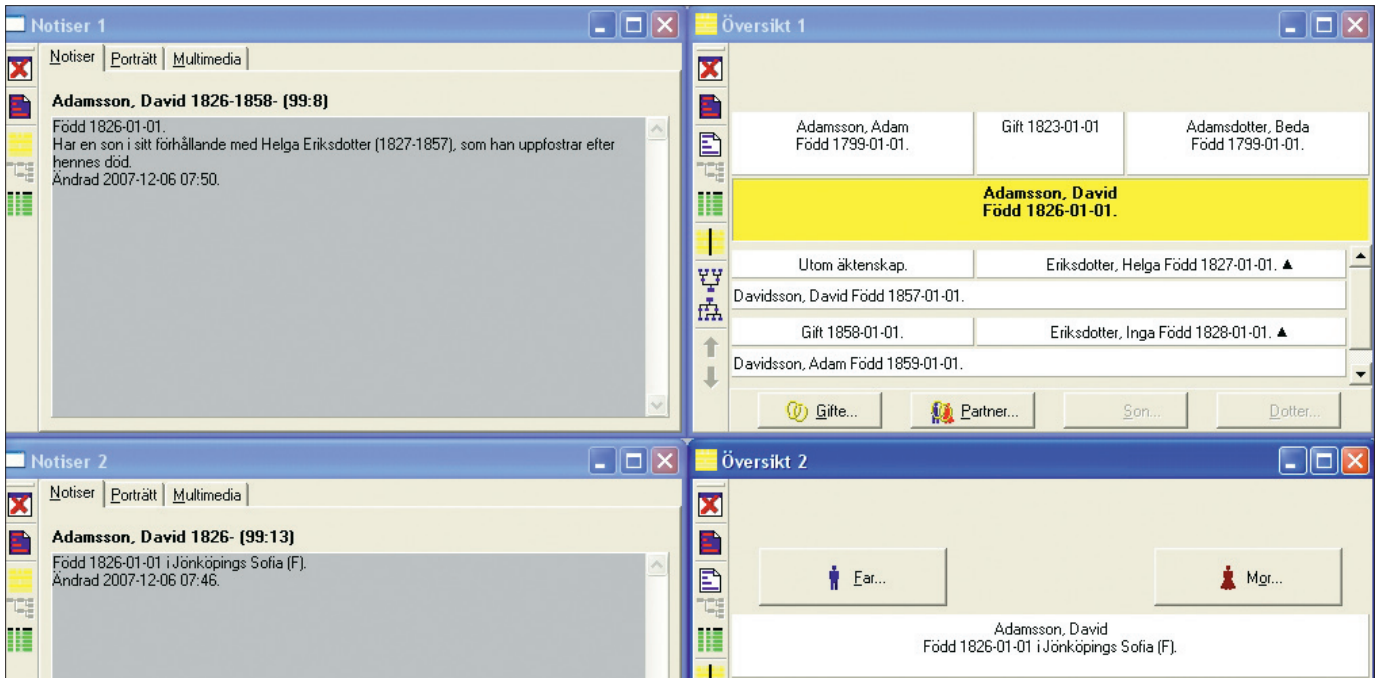

Bild 4

David Davidsson så kommer den röda rutan som visar att här går det att släppa taget och kopplingen är klar (bild 2 och 3).

Nu är den högra David helt frikopplad från alla relationer och klar för radering. Det sista som måste kontrolleras är om det finns några textnotiser eller an-

nat som ska föras över till den person som ska sparas. Notiserna kan föras över från en person till en annan med "klipp-och-klistra"-metoden. Du kan öppna två fönster som visar notiserna (bild 4) för båda centrumpersonerna. Men när du ska flytta notiserna måste du göra det från dialogrutan

Ändra personnotiser, och den kan endast öppnas en åt gången. Du öppnar först dialogrutan för den person som du vill klippa ut noti-

sen från (eller kopiera om du vill använda en notis för flera personer), högerklickar på musen för att få fram snabbvalsmenyn, markerar

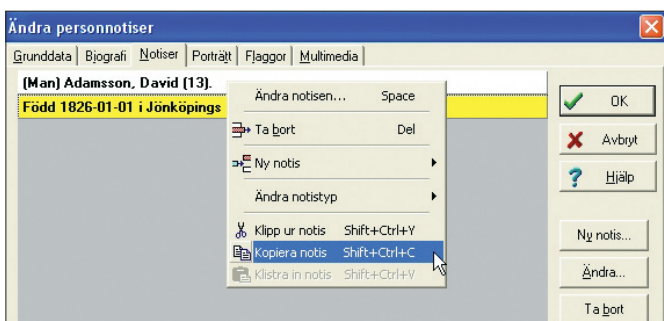

Bild 5

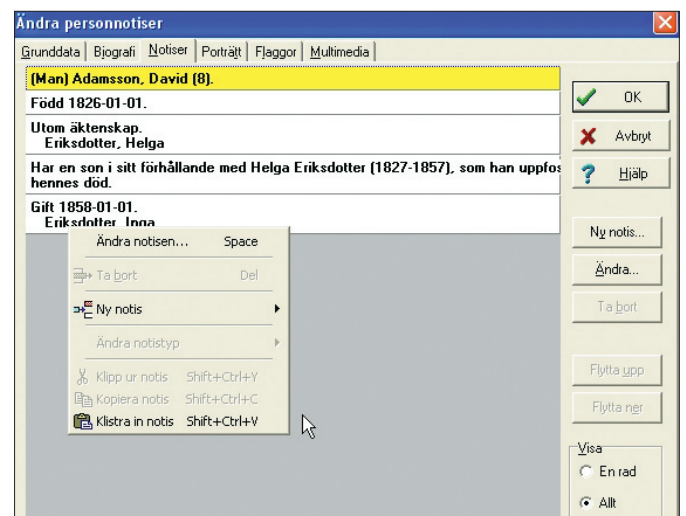

Bild 6

notisen och gör ditt val (bild 5), klickar OK, öppnar dialogrutan för nästa person, högerklickar, väljer klistra in (bild 6 och 7), klickar OK. I mitt fall tar jag sedan bort den gamla födelsenotisen utan ort.

Se till att rätt fönster är aktivt när nu raderingen ska

Något kan ha gått snett vid inmatningen

Bild 7

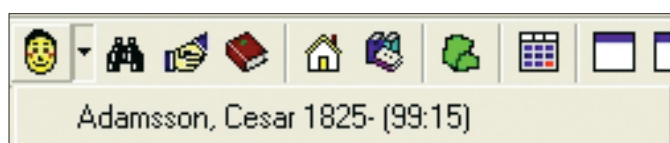
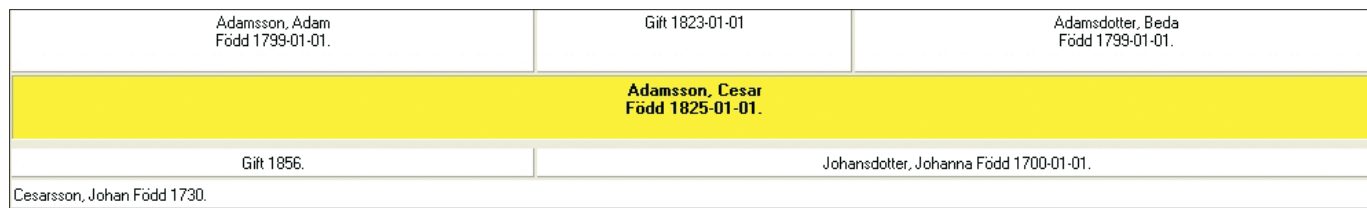

Bild 8

Bild 9

Bild 10

ske, enklast är det att markera den högra David och trycka på höger musknapp. I snabbvalsmenyn finns valet radera och när raderingen sker stängs fönstret eftersom inget mer finns att visa. Vid radering kommer det upp ett varningsfönster, om du trycker Ja på frågan där så kan du därefter inte ångra dig. Den ångra-funktion som nämns i föregående artikel gäller inte här.

Full kontroll

Har en felaktig relation skapats är bästa sättet att koppla loss endast denna individ. På detta sätt så har man full kontroll på vad som händer. I familjen i bild 8 är det något som uppenbarligen har gått snett vid inmatningen. Hustrun och barnet kan omöjligt ha någon relation till Cesar. Årtalen visar att det skiljer minst en generation. Relationen mellan hustrun och barnet är dock

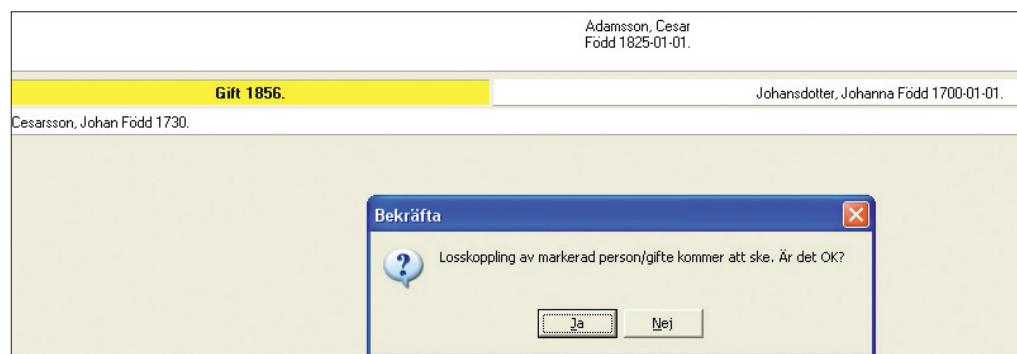

Bild 11

riktig och ska behållas. För att åstadkomma detta måste Cesar kopplas bort. Placera därför Johanna som centrumperson och markera Cesar. Använd högerknappen och snabbvalsmenyn eller "koppla loss" under menyn "Redigera". Alla personer som kopplas loss hamnar automatiskt i listan över senaste personer för att man lätt ska kunna koppla in dem någonstans igen om det är önskvärt. Cesar Adamsson återfinns därför i listan under knappen "Gula

ansiktet" (bild 9).

Efter att Cesar kopplats bort så kommer relationen mellan mor och barn att vara intakt och det finns en möjlighet att koppla in en ny partner/far (även om hennes vigselår är felaktigt), se bild 10.

Relation till varandra

Dessa två individer kommer dock inte att ha några andra relationer än till varandra, så de kommer inte att dyka upp i de vanliga utskrifterna (antavla, stam-

tavla, släktmatrikel). Hade losskopplingen från relationen i stället skett med Cesar som huvudperson (bild 11), hade både mor och son hamnat i listan över senaste personer (bild 12). De finns då i listan över senaste personer så länge den inte fylls på med så många personer att de "ramlar bort". För att därefter hitta dem måste man göra en sökning.

Om du noterar deras individnummer så är de lätta att söka upp igen. En sådan notering på ett papper vid

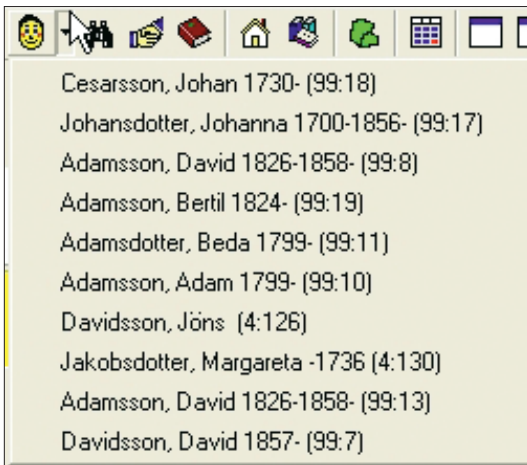

Bild 12

Bild 13

sidan om är bra när man kopplar loss personer som inte längre hör samman med en stor grupp människor i databasen. Snabbaste sättet att söka personer är att använda kikaren, tryck på "Nollställ allt" och därefter "Sök", resultatet blir en lista med alla inmatade individer. Olika sorteringar kan användas i många sammanhang, till exempel för att hitta dubletter (se artiklarna 11 och 18 i denna serie). Vill du söka upp en specifik person med hjälp av det nedskrivna individnumret använder du lättast knappen "Gula ansiktet", välj person på fliken Med nummer.

"Löshästar"

Personer som helt saknar relationer, t.ex. ett barn eller en partner som kopplats loss, raderas som sagt inte direkt utan ligger kvar i databasen. Sådana "löshästar" kan du hitta genom funktionen Statistik på Verktygsmenyn. I funktionen Statistik finns många valmöjligheter, men du gör i det här fallet valet "Orlaterade personer" under

rubriken Slag av statistik, därefter "Samla statistik och skriv ut", där du som vanligt kan göra en förhandsgranskning på skärmen, skriva ut eller skriva ut till en textfil.

Får fram personer

På detta sätt får du fram personer som du tidigare kopplat loss, kanske för att radera dem för att de var felaktigt inlagda, kanske för att de var dubletter. Du får fram individnumret och kan söka upp dem för att radera dem, efter att ha jämfört dem och deras notiser med eventuella dubletter.

Rekommendation för losskoppling

Ska ett barn kopplas loss från föräldrarna så måste en av föräldrarna alltid stå som centrumperson. Du bör inte koppla loss personer i generationer "över" centrumpersonen. I bild 13 syns det tydligt att det finns en relation kopplad till Bertil Adamsson eftersom ett datum har registrerats. Det kan vara svårare att se när det bara står Gift. Re-

lationen är en rest efter losskoppling av en far och en mor som felaktigt knutits till honom. Ska du koppla loss ett ensamt barn från en förälder bör du alltid göra det genom att markera och koppla loss barnet, inte giftermålsnotisen eftersom den notisen i så fall följer med barnet. Barnet hittas då inte som "löshäst" eftersom det finns en relation kopplad till det, även om den relationen är en kvarstående giftermålsnotis för en förälder och inte en konkret person i databasen.

Kvarstående notis

Misstaget med den kvarstående notisen är naturligtvis lätt att åtgärda, och måste göras innan Bertil kan kopplas ihop med nya föräldrar. Markera giftermålsnotisen och koppla loss den på samma sätt som tidigare. Efter att man kopplat loss ett giftermål, och därmed "tömt" det på personer knutna till det, så finns det bara ett sätt att bli av med det.

Kontrollera filer

Använd funktionen "Kontrollera Disgens filer" un-

der menyn "Verktyg" och svara ja på frågan om du vill se rapporten (den skapade logfilen). Näst sista raden är ett konstaterande: "1 tomma, oanvända giften borttagna". Detta innebär naturligtvis då också att detta nummer i databasen blir ledigt och kommer att användas igen.

Koppla ihop familj

Slutligen ett tips angående koppling. Om du vet att två eller fler personer är syskon, genom t.ex. en bouppteckning eller att en broder står som giftoman, men du inte vet namnen på föräldrarna till dessa syskon, kan du ändå koppla ihop syskonen.

Däremot kan du inte koppla ihop dem i en familj om du inte har lagt in deras föräldrar. Genom att lägga in föräldrarna till en av dem kan du sedan koppla ihop syskonen enligt beskrivningen i förra avsnittet. Du kan kalla båda föräldrarna NN eller om syskonen har samma patronymikon, t.ex. Persdotter/Persson, lägga in Per i förnamnsfället på fadern.